



Diversi Tractatvs

Coloniae Agrippinae, 1629

Dispytatio V. An sit aliquod certum hominum genus, penes quos sit, aut extiterit potestas fugandi dæmones, ne hominibus noceant, an verò vaga sit, nulli hominum generi, conditioni, aut sexui alligata?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61359)

Annotatio ad sequentia.

Explicata qualitate, & sine præfata potestatis: sapere est inquirendum de causa materiali; id est de hominibus, in quibus est prædicta potestas. Ac deinde de conditionibus, & requisitis in subiecto eiusdem potestatis; ut in actum exeat, & vsui mandetur. Sic igitur

DISPUTATIO V.

An sit aliquod certum hominum genus, penes quos sit, aut extiterit potestas fugandi dæmones, ne hominibus noceant, an verò vaga sit, nulli hominum generi, conditioni, aut sexui alligata?

I ET videtur, omnes Christi fideles eam possidere ex loco sæpè citato, ac citando Marci ultimo, *Marc. ult.* vbi Christus Dominus ait: *Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur, in nomine meo dæmonia eijcent, &c.* Ecce omnibus fidelibus promittitur dicta potestas. Dicit quis: omnibus illius primæ Ecclesiæ data est; ac modo quibusdam tantum concessa est. *Contra:* nam ea, quæ Christus Dominus promisit sui temporis fidelibus, ad alios extendenda sunt: nempe, quæ Apostolis ad Episcopos, & presbyteros, quæ laicis, ad laicos: maximè quando promissio ordinabatur ad bonum Ecclesiæ regimen, ut dicitur *in materia de clauibus.* Sed illo in

tempore Christus promisit fidelibus, etiam laicis, potestatem eiiciendi dæmonia: ergo etiam ad laicos fideles nostri seculi promissio extendenda est.

Secundo, Apostolis, & Discipulis, dixit Dominus, *Lucæ. 10. Ecce dedi vobis potestatem calcandi super serpentes, & scor-* *LUC. 10.* *piones:* id est, super dæmones: ergo isthæc potestas modo permanet in Episcopis, Sacerdotibus, & eorum ministris, qui successerunt Apostolis, & Discipulis Christi.

Tertio, Ecclesia à tempore Apostolorum, vsque modo, habet initiatos ordine exorcistarum, qui inter Ecclesiasticos computantur; quibus ex officio incumbit abigere dæmones: ut colligitur ex verbis suæ ordinationis superius citatis, in disputatione secunda: qui & dicuntur successisse Christi Discipulis: ergo modo ad exorcistas tantum hæc potestas redacta est. *Antecedens patet,* à tempore D. Ignatii Apostolorum Discipuli. Videndus est Cornelius Summus Pontifex ad Fauium, & Antiochenum Concilium, ac Romanum sub Syluestro, Laodicenum, & Carthaginense quartum: Diuus Hieron. in *episto. ad Titum, cap. 3.* Confirmatur, *D. Hieron.* quia in Concilio Laodiceno statutum est: ne, qui non sunt ab Episcopis ordinati, tam in Ecclesijs quam in domibus exorcizare præsumant: ergo potestas hæc modo apud solos exorcistas residet, alias non prohiberet Ecclesia cæteros, ne exorcizaret: quia esset iniusta,

C 2 & per.

& pernicioſa prohibitio in re tam neceſſaria pro fidelium vtilitate.

Quarto: nam Chriſtus Apoſtoliſ, & Diſcipuliſ contulit eam poteſtatem ad confirmationem ſuæ doctrine: at modo noſtris temporibus, maxime vbi Chriſti fides viger; non eſt neceſſaria hæc confirmatio, quia altas radices miſit: ergo iam non manet, neque neceſſaria eſt poteſtas hæc in Eccleſia.

3.

Pro deciſione recensere decreui multa, quæ reperiuntur, aut reperiiri poſſunt, quando virtute diuina fugantur dæmonia: ne in hac quæſtione, & ſimilibus in æquiuoco laboremus. *Primum* eſt poteſtas adiurandi dæmones, iubendo fugam capeſſere ob reuerentiam alicuius rei ſacræ. *Secundum* poteſtas abigendi eos collata à Deo per designationem alicuius, vel aliquorum, quos elegit Deus ad id munus obeundum. Cui designationi annexa eſt Dei aſſiſtentia extrinſeca, qua paratus eſt gratiam eiectionis dæmoniorum, iſis, quos elegit, communicare; ſicut & quando oportuerit. Ad iſtum modum elegit quosdam in Prophetas, non conferendo eis aliquod donum habituale, ſed ſuam aſſiſtentiam paratam habens: vt quando oportunum eſſet, reuelationem dicendorum impartiretur. Hieremiam designauit in Prophetam ab vtero, iuxta illud primi capit. *Prophetam in gentibus dedi te*, id eſt, elegi, & designaui: & alibi: *Posuit os meum Dominus, vt gladium acutum, ſub tegumento manus ſuæ protexit me, poſuit me*

Hierem. 1.

ſicut ſagittam, &c. Quæ verba clarè denotant Dei aſſiſtentiam paratam, vt acciperet prophetiæ donum, & vſui mandaret, quando res poſtularer. *Tertium*, quod inuenitur in fugandis dæmonibus, eſt ipſa gratia eiectionis dæmoniorum, quæ eſt pars gratiæ miraculorum, & principium proximum effectiuum eiſciendi, & fugandis. *Quartum* eſt vſus iſtius gratiæ per actualem eiectionem mediantribus aliquibus ſignis ſenſibilibus.

Secundo premitendum eſt, adiurationem dæmoniorum dupliciter poſſe fieri. Vno modo ſolemni ritu, ac cæremoniis ab Eccleſia inſtitutis. Secundo modo per nudam, ac ſimplicem alicuius rei ſacræ obteſtationem. His poſitis

Dico primo. Poteſtas adiurandi dæmones, præcipiendo eos exire, nuda, ac ſimplici adiuratione, nulli hominum generi, nulli ſtatui, aut ſexui alligata eſt, ſed per omnes vagatur. At vero poteſtas adiurandi dæmones ſolemniſter, ſolis exorciftis, id eſt ordine exorciftarum initiatis, conſeſſa eſt. Prima pars huius aſſerti eſt Diui Thomæ in quarto diſt. 24. quæſt. 2. art. 2. ad vlt. Et ſecundo prob. ex vſu fidelium, qui oblata occasione indifferenter adiurant dæmones, vt inferius videbimus. *Tertio:* Quia ad pugnandum contra dæmones exitiales hoſtes adiuratione armantur fideles, tanquam remedio ſibi relicto à Deo: ergo quiuis eorum in ſui deſenſionem poterit licitè vti adiuratione.

Secunda Pars eiſdem aſſerti prob. prima.

4. Aſſert. 1.

primo. Nā in vsu omniū Sacramētōrū & Sacramentalium, quorum actus quantū ad substantiam possunt elici à nō ordinatis, si scēlni ritu, & pōpa fiat, à solis ordine initiatis potest licite fieri: verbigratia, baptizare solemniter solis Sacerdotibus conuenit: at baptizare non solemniter ad omnes fideles spectat: legere epistolam solemniter solis subdiaconis licet: at quomodocunque legere, omnibus nobis. Similiter adiurare solemniter dæmones ad solos initiatos ordine exorcistarum spectat, at verò adiurare non solemniter ad omnes. *Secundo prob. ex Concilio Laodicensi citato in confirmatione tertii argumenti.*

Conc. Laod.

5. *Assert. 2.*

4. *Assert. 1.*

Luc. 10. Matt. 10. Marc. vi.

Dico secundo. Initio nascentis Ecclesiæ, & circa Apostolorum tempora, ferè omnes fideles designabantur, & eligebantur ad abigendos dæmones per adiurationem. *Prob. Luca, & Matt. 10. & potissimè Marci ult.* Secundo. Nam ferè omnes fideles intendebant propagationi, & prædicationi Christianæ fidei, quæ signis, & portentis confirmanda erat, inter quæ non est minimum profligare vires dæmonum: ergo ad Dei prouidentiam pertinuit, quæ insinuat *Marci ultimo*, ferè omnes fideles eligi ad dæmones fugandos. Insuper & decuit tales assignatos, & electos habere Dei assistentiam paratam ad fugandum de facto præfatos hostes, sicut & quando oporteret, prout iudicauerit diuina prouidentia, eo quod Deus in more habet conferre eis,

quos elegit ad aliquod munus obeundum, omnia necessaria ad id peragendum.

Tertio dico. Nostris hisce temporibus paucos elegit Deus, ac designauit ad dæmones propulsandos per adiurationem (excipimus ordine exorcistarum initiatos, de quibus statim.) *prob. assertum*; etenim aliquos, qui non sunt exorcistæ ex officio, elegisse ad id efficiendum ex euentibus palam fit: cum sæpè experti fuerimus aliquos nullo ordine insignitos, multum pollere terribilesque fuisse ad propulsandos dæmones; quod sine diuina electione fieri non posse certum est. Similiter paucos esse, aut fuisse, qui hac gratia gaudent certo certius est. *Et notandum* de istis à Deo designatis debere affirmari habere potestatem abigendi dæmones; non quia à tempore suæ designationis habuerint aliquid reale actuale, siue habituale; sed per solam denominationem extrinsecam dicuntur habere hanc potestatem, nempe per designationem, & electionem, & extrinsecam assistentiam; ad eum modum, quo prætores designati à Rege dicuntur habere potestatem iudicandi subditos per solam designationem Regiam, & paratam Regis assistentiam. Vnde quando Christus dixit Apostolis; *Ecce dedi vobis potestatem eijcendi demonia*, nihil habituale, aut actuale eis contulit; sed solum elegit eos, & promisit suam assistentiam ad id munus obeundū. Collaturus tamen, quando actu eij-

6. *Assert. 5.*

cerent daemona donum actuale miracula faciendi, quod appellamus gratiam eiectionis demoniorum.

7. Assert. 4. Dico quarto. Omnes initiati ordine exorcistarum, habent potestatem fugandi daemones per designationem, & electionem: id est omnes sunt designati, ut munus hoc abigendi daemones exercent. Probat: quia ordo exorcistarum ad hoc institutus est.

Assert. 5. Dico quinto. Omnes initiati ordine praefato, ex vi suae ordinationis habent assistentiam diuinam praeparatam, ac disponentem, ac praeparantem eos, ut gratiam fugandi daemones, quae est donum actuale, recipiant quando, & sicut oportuerit, iuxta diuinae providentiae regulas. *Hoc assertum prob.* Nam si ordo exorcistarum a Christo Domino institutus est ad illum finem: ergo his, quos elegit, mediante eius ordinis initiatione, praesto adest largiturus ea, quae necessaria sunt ad id officium exorcistae exequendum. Assistentiam autem Dei esse necessariam, quis ambigit? *Confirmatur.* Character (quem dicunt aliqui imprimi exorcistis) videtur esse principium non solum adiurandi daemones, verum & abigendi, quando id expedierit: ergo habet paratum auxilium, saltem extrinsecum, ut in actum exeat quando id oportuerit.

At vero si teneas cum aliis, inter quos est Magister Dominicus Soto in 4. d. 24. q. 1. art. 4. ordinem exorcistarum, neque esse Sacramentum, neque characterem imprimere: sed dumtaxat ex Ecclesiae institutione: tunc no-

strum assertum etiam approbandum est: valde enim pius est credere Ecclesiam sponsam Christi ab eo impetrasse, ut initiati eo ordine, quem ipsa instituit ad abigendos daemones, designarentur, & eligerentur a Deo, ornarenturque ea assistentia, quae necessaria erat ad exequendum officium sibi destinatum.

8. Assert. 1. Dico sexto. Si sermo sit de potestate eiectionis daemonum, quam diximus esse actuale donum Dei, & gratiam gratis datam, principiumque effectuum fugandi daemones: certum est initio nascentis Ecclesiae, & circa tempora Apostolorum viguisse fere apud omnes fideles. *Prob.* rationibus adductis pro secundo asserto.

Assert. 1. Dico septimo. Nostris temporibus non desunt, quibus gratia haec eiciendi daemones concessa sit: sed tamen non tam liberaliter, nec in tot effusa, sicut tempore primitivae Ecclesiae. Tunc, fere omnes; nunc rari praefata potestate potiuntur. De primis habemus sacras literas id testificantibus. De secundis, experientia didicimus. Quod si ratione illius liberalitatis, & huius maioris coarctationis scire cupis: aduertere, praefatam gratiam, seu potestatem ad confirmandam doctrinam Christi, praecipue ordinari: maxime ut intelligerent homines, daemones Regnum Christi aduentu dissipari iuxta illud *Nunc princeps huius mundi eicietur foras*, quod nihilo expressius, aut melius potuit doceri, quam daemonum fuga, aut propulsatio. *ne per nomen Iesu inuocatione* (res cetera)

certe viribus hominum impar) at
iam radicata, & stabilita fide Chri-
sti, & per omnem terrarum orbem
propagata: non indiget his stabi-
limentis. Vnde non mirum ea cre-
bra signa, ac prodigia, & potesta-
tem propulsandi dæmones, quæ in-
ter potissima portenta numeraba-
tur, ex parte cessasse, & non tam
frequenter, & in tanta copia fide-
libus communicari, sicut in princi-
pio Ecclesiæ nouellæ. Præclare D.
Gregorius Homilia 29. & Beda
exponentes testimonium sæpe ci-
tatum, ex Marci ultimo: Num-
quid (inquit Gregorius) fratres
mei, quia ista signa non facitis minime
creditis? sed hæc necessaria in exordio Ec-
clesiæ fuerunt: vt enim fides cresceret, mi-
raculis fuerat nutrienda: quia & nos
cum arbuta plantamus, tandiu eis a-
quam infundimus, quo vsque ea in terram
conualuisse videamus: at si semel radi-
cem fixerint: irrigatio cessabit. Et D. Au-
gust. lib. de vera, & falsa Religi. c.
25. ait: Cum enim Ecclesia Catholica
per totum orbem diffusa, atque fundata
sit: nec miracula illa in nostra tempora du-
rare permissa sunt: ne animus semper vi-
sibilia quæreret, & eorum consuetudine
frigeret genus humanum, quorum
nouitate flagrauit. Et lib. de utilitate
credendi cont. Manichæos capit.
16. Facta sunt igitur illa miracula oportu-
nissime: vt ijs multitudine credentium
congregata, atque propagata in ipsos mores
vtilis conuerteretur autoritas.

Dico octauo. Si sermo sit de potestate
eiectionis dæmonum (quam diximus

esse actuale donum Dei, principi-
umque effectuum fugandi dæmo-
nia) non alligata fuit etiam initio na-
scentis Ecclesiæ, neque modo cer-
to hominum generi, non arati, vel
sexui: sed ad omne genus hominum,
etiam laicorum spectauit, & spectat
pro voluntate Spiritus sancti hanc
gratiam largientis gratis, nunc illis,
nunc his. Et quidem veritas nostri
asserti initio Ecclesiæ Christi, & cir-
ca tempora proxima Apostolorum,
res comperta est præcipue ex testi-
monio *sæpe citato Marci ult.* Idem affir-
mat Tertu. lib. de corona Militis, dicens
à Militibus eiectionis esse spiritus im-
mundos: & lib. de idolatr. c. 11. ait pa-
rentes solitos esse exorcizare prop-
rios filios. Iustinus item, & Lactanti-
us citati in disput. 1. idem docent. Imo
infideles hanc potestatem aliquan-
do habuisse docebimus inferius. Et
Metaphrastes septima Februarij affir-
mat sanctum Triphonem, qui pa-
stor fuit anserum, terribilem fuisse
dæmonibus, in tantum, vt ille,
qui Gordiani Imperatoris filiam
obsidebat, ausus est dicere, non
se ab illa exiturum nisi Triphonis
exorcismis cogeretur. Initio itaque
primitiue Ecclesiæ, viri sacrati, &
laici, indifferenter hac potiebantur
potestate, & gratia. Idemq; asserimus
nostris hæc temporibus, scilicet nõ in
solis initiatis ordine exorcistarum re-
periri. Probatum ex pbatissimis histo-
rijs, & testimonijs virorum pbatissimè
tium te vidisse viros laicos dæmones e-
iectionis ab obsessorum corporib. Multa

pot.

8.
Tert.

D. Gre-
go. Beda.

Tert.

D. Au-
gust.

Tertul.

Iustin.

Lactan.

Metaph.

10

possent afferri exempla, de quibus infra. Sed ne quis proteruè contendant, eos fuisse initiatos ordine exorcistarum: meminisse oportet, fuisse aliquot præclaras fœminas, in quibus ordo Ecclesiasticus locum nõ habet, hac donatas potestate eijciendi dæmonia ab arreptitiis. De sancta Brigitta refert Surius, to. 4. eam quendam iudicem secularem, deinde suum curlorem, tercio quandam fœminam, ab infestatione dæmonica liberasse. Et

Surius.

D. Catherina Senësis (vt refert Raymundus in eius vita) signo Crucis spiritum nequam eiecit. Et sancta Genouefa refert Surius tomo 1. in Ianuario, plurimos dæmoniacos curasse: & idem tomo quarto, de sancta Anatholia narrat, dæmoniacum nomine Anianum Diodori viri Consularis filium, qui se eius precibus incendi clamabat afflasse, & ab spiritu obsidente liberasse. En modo gratia eiectiua dæmonum aliis qui non sunt exorcistarum ordine initiati communicata est. Item, potestas arcendi dæmones est pars non minima potestatis miracula faciendi: sed huius collatio ad Spiritum sanctum spectat, qui eam dat pro suo arbitratu, modo huic, modo illi, vt dicitur

1. Cor. 12

1. ad Corinth. 12. ergo Ecclesia non debet, neque potest eam potestatem aligare solis exorcistis. Præcipuæ vires huius rationis ostenduntur, si dicamus, ordinem exorcistarum esse institutum ab Ecclesia.

Dubium, An omnes exorcista habeant donum actuale ad eijciendos dæmones

Quod in hac re magnam difficultatem habet, illud est, an omnes initiati ordine exorcistarum potiantur de facto dono actuali eijciendi dæmonia; quotiescunque se offert occasio, & eiectio dæmonum iudicatur expedire?

Et videtur vera pars negatiua. Primo, Nam gratia hæc pertinet ad miraculorum gratiam, vt docuimus disputatione secunda præcedenti: sed gratia miraculorum, & aliæ gratiæ gratis datæ non possidentur infallibiliter à certo genere hominum: alias falsum esset quod ait D. Paulus 1. ad Corinth. 12. dicens, Spiritum sanctum diuidere eas gratias singulis prout vult: ergo hæc gratia eijciendi dæmonia non conuenit omnibus exorcistis, sed quibusdam sic, quibusdam non. Dicit, fortasse minorem esse falsam; fuerunt enim quædam familiæ ab auis, & proavis spiritu prophetico afflatæ: fuerunt etiam, & modo sunt, quædam familiæ habentes gratiam sanitatum: cur non etiam poterunt habere gratiam miraculorum, & eijciendi dæmonia? Esto ita sit; secundo arguitur, Ecclesia per Sacramenta aut Sacramentalia, non potest eam gratiam conferre omnibus illorum Sacramentorum, aut Sacramentalium ministris, alias hæc distributio non pertineret ad Spiritum sanctum diudentem, prout vult: ergo. Tertio & vrgentius idem prob. Multi reperiuntur exorcistæ, qui tentarunt eijcere dæmonia, nec potuerunt; ergo non in omnia exorcistis hæc

1. Cor. 12

repe,

reperitur potestas. *Prob. conseq.* In omni alio ordine Ecclesiastico, ubi aliqua potestas confertur, si non desit debita materia, non frustratur suo actu ea potestas; ut patet inductivè: ergo in ordine exorcistarum, si esset potestas eiiciendi dæmonia, quocumque exorcista profertente exorcismos supra verum energumenum pelleretur dæmon: videmus autem non arceri: ergo non est in eo talis potestas.

11. *Dicit quispiam*, non arceri dæmonium; quia non expediebat arceri. *Contra*, quia rebus eodem modo se habentibus, accedit alius exorcista, qui eisdem machinis, quibus prior usus, & non maiori sanctitate, fide, aut aliis bonis ornatus, imo interdum minoribus, facile pellit dæmonem: ergo non est cur hæc eiectio tribuatur, nisi, quia vnus gaudet potestate eiiciendi dæmones, & alter non. *Quarto.* Eiectio dæmonum non debet tribui etiam in exorcistis ipsorum ordini: ergo fundamento debili fulcitur asserere, omnes, qui eo ordine initiati sunt, gratia eiiciendi dæmones pollere. *Antecedens probatur primo*: quia eiectio hæc pertinet ad gratiam gratis datam, quæ est principium effectuum illius: ergo non ad ordinem, seu Sacramentum; alias eiusdem effectus essent duo principia. *Secundo.* Actus qui proficitur ab aliquo ordine ex minoribus, qualis est exorcistarum, merè naturalis est, & potest fieri à quocumque non initiato, ut docet *D. Tho. in 4. d. 24. q.*

2. art. 2. ad vltim sed eiectio dæmonum non est naturalis, sed supernaturalis superans naturæ hominum vires: ergo non est ab ordine exorcistarum. *Tertio.* Quia repugnat gratiæ gratis datæ alligari certo hominum generi: ut patet ex Diuo Paulo *1. ad Corinth.* 12. ergo. *Quarto.* Quia repugnat gratiæ gratis datæ habere aliquod principium habituale; alias esset in potestate habentis illud principium, possidere illam gratiam gratis datam.

Pro alia parte non desunt argumenta. Omnes initiati ordine exorcistarum habent potentiam abigendi dæmonia, & diuinam assistentiam paratam ad id muneris exercendum: ergo oblata occasione, si id expediat, & ipsi non apposuerint obicem, possidebunt donum actuale, id est, gratiæ eiectiuam dæmonum. *Antecedens notum est*, si vera sunt, quæ asseruimus in 4. & 5. dictis huius disputationis. *Consequentia vero probatur*, quia frustra est potentia, quæ ad actum non reducitur. *Secundo.* Non est credibile, Deum, aliquem, vel aliquos elegisse in Prophetas, quibus non conferatur actuale prophetiæ donum, quando & sicut expedierit prophetare: ergo idem dicendum est de omnibus initiatis ordine exorcistarum, quos esse electos ad abigenda dæmonia iam docuimus: nam dicere eos electos esse tantum ad adiurandum dæmonia ex officio; ut quidam possent dicere; parùm tribuit ordini exorcistæ, cum hæc omnia quibus è plebe possit exercere.

D

Hic

D. Thom.

24. His argumentis pro utraq; parte factis mihi res dubia est: sub correctione tamen sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & sapientiorum iudicio, probabile iudico. Multos initiatos exorcistarum ordine, nunquam habituros gratiam eiectionis dæmonum; id est, donum actuale eijciendi dæmones, etiam si quæcunq; offeratur occasio eijciendi: & etiam si illi non apposuerint aliquod impedimentum præfata gratiæ recipiendæ. Probabilior tamen reputo oppositam partem. *Prima pars* conceditur argumentis factis pro parte negativa, *secunda* verò argumentis pro parte affirmatiua.

conclusio

35. *Ad primum* pro parte negativa resp. *Ad primum*, & *secundum* esse contrarationem gratiæ gratis datæ, quod ab vno, vel pluribus infallibiliter, & in omni euentu possideatur, & quod ita alligetur certo hominum generi; ut nulli alteri conferri possit, aut conferatur. Nos verò non concedimus exorcistis esse conferendum donum actuale ad eijcienda dæmonia infallibiliter in omni euentu: sed dumtaxat quando, & sicut oportuerit iuxta Spiritus sancti placitum. Similiter non dicimus eis alligari donum hoc, ut nulli alteri possit communicari. *Hinc patet ad primum, negando consequentiam: ad secundum* distinguitur antecedens, autoritatiuè concedo, per impetrationem nego. Nec hoc tollit, quin alijs pluribus Spiritus sanctus pro sua voluntate hoc donum impertiatur.

Ad tertium resp. Quando exorcistæ tentant eijcere, & non eijciunt Dæmonia, inanitas istius conatus, vel reducit ad aliquem defectum exorcistæ, vel obfessi, vel ad vtrumque, vel quia id non expedit. Et tunc negatur consequentia. *Ad prob. resp.* Sicut in Sacramento Extremæ vntionis reperiuntur plures actus. *Primus* est collatio gratiæ Sacramentalis; & iste infallibiliter datur suscipienti Sacramento. *Alter* est sanitas corporalis: & hæc non datur semper: sed quando, & sicut expedierit. Ita in ordine exorcistarum reperiuntur plures actus. *Primus* est adiurare dæmones, & iste semper licitus est exorcistis, si adsit dæmon adiurandus. *Alter* est recipere motionem Dei, & ea mediante eijcere dæmones: & iste non conceditur semper, quantumcunque sit materia præparata: sed dumtaxat quando, & sicut oportuerit, iuxta Spiritus sancti placitum. Et *ad replicam respondetur*: nos ignoramus causas, quare expedit ut hic expellat exorcista, & alteri non concedatur expulsio, sed semper adsunt.

Ad quartum distinguitur anteced. Nam eiectio dæmonum non tribuitur ordini exorcistarum, neque eius characteri (si fortè illum imprimat) tanquam principio effectiuo eiectionis dæmonum, aut gratiæ eiectionis recipiendæ. Et hoc stabilitur omnibus probationibus pro antecedenti. At verò tribuitur ordini: quia in ipsa ordinis institutione Christus quasi promisit, aut Ecclesia impetravit.

trauit, vt omnes eo ordine initiari haberent, quando expediret, omnia necessaria ad eijciendos dæmones. necessaria est autem gratia eiectionis, quæ est principium instrumentale eius expulsionis. *Quod si dubites*, quam efficaciam habet character, vel ordo exorcistarum in abiectione dæmonum? *Resp.* Est principium efficiens adiurationis, quæ licet posset effici sine vilo ordine; tamen vt ex officio efficiatur, necesse fuit habere supernaturale principium vt patet in actibus aliorum minorum ordinum; & egregiè declarat D. Thom. 4. loco citato. Qui verò tenuerit oppositam sententiam soluat argumenta nostræ sententiæ: nam nobis non vacat.

D. Thom.

17
Assert. 9.

Dico vltimo. Non obstantibus his, quæ dicta sunt in præcedentibus, existimo fuisse, & etiam modò esse quosdam homines, quibus donata est hæc potestas eijciendi dæmones, quasi per modum habitus. Hoc est esse quosdam, qui præ cæteris efficacius, & ferè semper, quando adiurant dæmones, eos eijciunt à corporibus obsessorum; ac à locis infestis fugant. Ad eum modum, quo fuerunt, & sunt quidam homines, qui præ cæteris, & ferè semper, habent donum sanitatum perficiendarum, aut prophetiæ gratiam. *Hoc assertum* ex historijs habemus, & experientia comperimus, videntes esse aliquos, quibus fœliciter succedunt adiurationes: alijs infœliciter se habentibus. Sed vnde proueniat hoc obscu-

rum est: non à sanctitate, quia interdum sunt homines iniqui, qui hæc gratia pollent: non à natura; quia hæc potestas supernaturalis est. Existimo autem procedere ex deputatione Spiritus sancti diuidentis dona, prout vult: etenim sine vilo merito hominis deputat hunc, vel illum, vt per eum dæmonia fugentur. Et istos sæpè afflat copiosius; vt faciant opus, ad quod destinantur, etiam si nihil habituale ponat in horum anima; ad eum modum, quo quis dicitur habere donum prophetiæ dormiens, & sine vlla actuali prophetica illustratione, ex deputatione diuina, iuxta illud: *Et Prophetam in gentibus dedi te*, Hieremiæ 1. Isto modo credo Christum dedisse Apostolis copiosam potestatem super spiritus immundos. Matth. & Luca 8. quando eam non exercebant, per deputationem scilicet, ad id munus exercendum efficacius, quam cæteri. *Secundo* potest intelligi aliquos pollere potestate eijciendi dæmones, plus quàm cæteri, & quodammodo in ea augeri; sine acquisitione alicuius habitualis doni: Nam sicut in rebus corporeis transeunte passione, remanet quædam habitus ad hoc, quod subiectum iterum patiat, sicut lignum semel inflammatum, facilius iterum inflammatur; ita etiam in mente eijcientis semel dæmonia, quamuis non maneat aliquid habituale, cessante motione diuina, (quam appellamus potentiam & gratiam

Hieremia

Matth. 3.
Luca 8.

eijciendi dæmonia) tamen remanet quædamabilitas ad hoc, vt facilius iterato moueatur à Deo, & quanto pluries mouetur, tanto fit habilior, vt moueatur Propter quod August. *in lib. de orando Deum Epist. 121.* dicit esse necessarias crebras orationes, ne concepta deuotio totaliter extingatur.

Tertio potest intelligi id ipsum provenire ex multiplicatis actibus eiusdem potestatis; ex qua multiplicatione fides & fiducia adiurantis robustiores fiunt, experientes foelicem euentum. Certum est autem, vt infra videbimus, robor fidei, ac fiduciam, multum valere ad præparandum mentem receptione illius motionis diuinæ, quam diximus esse ipsam potestatem eiiciendi dæmonia. Et idè illi homines, vbi isthæc fides reperitur, plus alijs potentes sunt ad eiicendos dæmones. Hæc vera sunt, sed melius proceditur in prima ratione, attribuendo quæ diximus, diuinæ deputationi.

18. Ex dictis facile soluantur argumenta posita in principio huius disputationis. *Ad primum*, & secundum, colliges quid sit dicendum ex tertio, quarto, & octauo dicto. *Ad tertium resp* ex quarto, & quinto, & octauo dicto. *Ad consir resp.* prohibitionem illam Concilij Laodiceni non esse intelligendam de potestate adiurandi dæmones sine solemnitate, & multo minus de potestate eiiciendi dæmonia per actuale donum; quæ cum pertineat ad gratias gratis datas, for-

tasse non potest cadere sub Ecclesie prohibitione: sed præfata prohibitio intelligenda est de potestate solemniter adiurandi dæmones, quæ laicis interdicta est: & meritò; eo quod ritus illi, & sermones, qui in exorcismis solemnibus adiunguntur, creuerant plus nimio, & multæ superstitiones admiscebantur ab ignaris, seu prauis adiuratoribus. Quare Ecclesia ritus designauit, exorcismos instituit, & ne superstitiones, & abusus obreperent, adiurationes cum ritibus comitatas exorcistis delegauit, ac cæteris prohibuit. Quin imò censeo, ab initio primitiue Ecclesie has solennes adiurationes solis initiatis ordine exorcistarum esse permissas; sicut à primordijs nascētis Ecclesie solennes administrationes Sacramentorum & Sacramentaliū, quæ possunt ministrari à laicis, solis viris sacratis concessæ sunt: vt patet in Sacramenti Baptismi administratione, & in actibus deputatis ordinibus minoribus.

19. *Ad quartum argum. resp.* potestatem adiurandi, & fugandi dæmonia, sicut & quæcunque miracula faciendi, concessam esse præcipue propter confirmandam Christi doctrinam; sed non propter solum hunc finem: multos enim alios commemorauimus superius in disputatione quarta. Quare esto præcipuus ille finis cessasset (nō autem cessauit ex toto) tamen alii fines adhuc perseverant, & propter eos eandem potestatem perseverare in Ecclesia necesse est.

DIS.